

UTDRAG UR:

Högskoleförordning (1993:100) uppdaterad 2010-01-01

7 kap. Tillträde till utbildningen

Gemensamma bestämmelser för tillträde till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå

1 § Antagning till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå skall avse en kurs eller ett utbildningsprogram. Förordning (2006:1053).

2 § För att bli antagen krävs det att sökanden har grundläggande behörighet och dessutom den särskilda behörighet som kan vara föreskriven. Förordning (2006:1053).

3 § Om det finns särskilda skäl, får högskolan besluta om undantag från något eller några behörighetsvillkor. En högskola skall göra undantag från något eller några behörighetsvillkor, om sökanden har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen utan att uppfylla behörighetsvillkoren. Förordning (2006:1053).

4 § Den som vill antas till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå skall anmäla det inom den tid och i den ordning som högskolan bestämmer.

Frågor om antagning avgörs av högskolan. Därvid gäller ett maskinellt framtaget besked om antagning såsom högskolans beslut. Förordning (2006:1053).

Tillträde till utbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare

Grundläggande behörighet

5 § Grundläggande behörighet till utbildning som påbörjas på grundnivå och vänder sig till nybörjare har den som

1. fått slutbetyg från ett fullständigt nationellt eller specialutformat program i gymnasieskolan och har lägst betyget Godkänt i minst 2 250 gymnasiepoäng inklusive lägst betyget Godkänt i kärnämneskurserna i ämnena svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik,
2. fått slutbetyg från gymnasial vuxenutbildning och har lägst betyget Godkänt i minst 2 250 gymnasiepoäng inklusive lägst betyget Godkänt i kärnämneskurserna i ämnena svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik,
3. har en svensk eller utländsk utbildning som motsvarar kraven i 1 eller 2,
4. är bosatt i Danmark, Finland, Island eller Norge och där är behörig till högre utbildning, eller
5. genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Högskoleverket får meddela närmare föreskrifter om kraven i [första stycket 3](#). Förordning (2007:666).

6 § Den som har annat modersmål än svenska, danska, färöiska, isländska eller norska skall ha de kunskaper i svenska som behövs.

Högskoleverket får meddela närmare föreskrifter om kravet i [första stycket](#). Den som har finska som modersmål och har haft svenska som ämne i finskt gymnasium eller motsvarande finsk skolform under tre år eller mer skall dock anses ha de kunskaper i svenska som behövs. Förordning (2006:1053).

7 § Har upphävts genom förordning (2007:644).

Särskild behörighet

8 § De krav på särskild behörighet som ställs skall vara helt nödvändiga för att studenten skall kunna tillgodogöra sig utbildningen. Kraven får avse

1. kunskaper från en eller flera kurser i gymnasieskolans nationella eller specialutformade program eller motsvarande kunskaper, och
2. andra villkor som betingas av utbildningen eller är av betydelse för det yrkesområde som utbildningen förbereder för.

Särskild behörighet har också den som genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Förordning (2006:1053).

9 § De krav på särskild behörighet som ställs skall anges i områdesbehörigheter. Var och en av dessa områdesbehörigheter består av behörighetskurser och sådana meritkurser som avses i [18 §](#). Behörighetskurser är de kurser i ett visst ämne som ställs som krav enligt [8 § första stycket 1](#).

Områdesbehörigheter kan också omfatta sådana krav som anges i [8 § första stycket 2](#). Förordning (2007:666).

9 a § Högskoleverket får meddela föreskrifter om vilka områdesbehörigheter som skall finnas. Förordning (2007:666).

10 § Högskolan får, i den mån krav på särskild behörighet ställs, bestämma vilka områdesbehörigheter som skall gälla för andra utbildningar än de som avses i [10 a §](#). Förordning (2007:666).

10 a § Högskoleverket får meddela föreskrifter om vilken områdesbehörighet som skall gälla för ett utbildningsprogram som vänder sig till nybörjare och som leder till en sådan yrkesexamen som anges i [bilaga 2](#) till denna förordning (examensordningen). Förordning (2007:666).

11 § Om det finns särskilda skäl, får Högskoleverket medge att högskolan får tillträde till en viss utbildning ställer upp andra krav enligt [8 § första stycket](#) än de som följer av den områdesbehörighet som behövs för den utbildningen. Förordning (2006:1054).

Urval - urvalsgrunder

12 § Vid urval skall hänsyn tas till de sökandes meriter.

Urvalsgrunder är

1. betyg,
2. resultat från högskoleprovet som avses i [20 §](#), och
3. urvalsgrunder som avses i [23 §](#).

Vid i övrigt likvärdiga meriter får urval också göras dels genom prov eller intervjuer, dels med hänsyn till kön i syfte att förbättra rekryteringen av studenter från det underrepresenterade könet. Urval genom prov eller intervjuer får dock inte göras efter det att urval har gjorts med hänsyn till kön. Vid i övrigt likvärdiga meriter får vidare lottning användas, om urval med hänsyn till kön inte kan göras. Förordning (2007:644).

Urval - platsfördelning

13 § Vid urval till en utbildning skall platserna fördelas med

1. minst en tredjedel på grundval av betyg,
2. minst en tredjedel på grundval av resultat från högskoleprovet, och
3. högst en tredjedel på grundval av de av högskolan enligt [23 §](#) bestämda urvalsgrunderna.

Vissa närmare bestämmelser om platsfördelning på grundval av betyg finns i [bilaga 3](#) till denna förordning. För övriga sökande med betyg som inte omfattas av bilagan får Högskoleverket meddela föreskrifter om i vilken av de grupper som anges i [bilaga 3](#) punkten 1 som platsfördelning skall ske. Förordning (2007:666).

14 § Vid antagning till en utbildning som leder till en konstnärlig examen får högskolan trots vad som anges i [13 §](#) fördela samtliga platser på grundval av sådana andra särskilda prov som avses i [23 § 1](#), eventuellt i kombination med andra urvalsgrunder enligt [12 §](#). Förordning (2006:1053).

15 § Om det finns särskilda skäl, får Högskoleverket medge att en högskola vid urval till en viss utbildning får göra en annan platsfördelning än den som anges i [13 §](#) och fördela platserna på grundval av någon eller några av de urvalsgrunder som anges i [12 §](#). Ett medgivande skall avse ett eller flera bestämda antagningstillfällen. Förordning (2006:1053).

16 § En högskola får i enstaka fall göra avsteg från [12](#) och [13 §§](#). Detta får dock ske bara om en sökandes meriter inte kan bedömas på lämpligt sätt enligt de urvalsgrunder som anges i [12 §](#) och om sökanden genom tidigare utbildning, arbetslivserfarenhet eller någon annan omständighet har särskilda kunskaper eller annars särskilda förutsättningar för utbildningen. Förordning (2006:1053).

Urval - förtur

17 § Vid antagning till en kurs som vänder sig till nybörjare får högskolan utan hinder av [12](#) och [13 §§](#) ge förtur åt sökande som redan är studenter vid den högskolan. Förordning (2006:1053).

Urval - betyg

18 § Vissa bestämmelser om hur betyg skall värderas finns i [bilaga 3](#).

I varje områdesbehörighet skall det utöver sådana behörighetskurser som avses i [9 §](#) ingå meritkurser. Meritkurser är sådana nationellt fastställda kurser i ett ämne från gymnasial utbildning som är särskilt meriterande vid urval och som inte är kärnkämnescurser i svenska, svenska som andraspråk, engelska eller matematik eller utgör krav på särskild behörighet.

Meritkurser är

1. fördjupning i ämnet moderna språk,
2. fördjupning i ämnet engelska,
3. fördjupning i ämnet matematik, och
4. kurser i andra ämnen än 1-3 som är särskilt värdefulla för den sökta utbildningen och som innebär en fördjupning eller en specialisering (områdeskurser).

Högskoleverket får meddela föreskrifter i övrigt om värdering av betyg. Förordning (2007:666).

18 a § Högskoleverket får meddela föreskrifter om vilka områdeskurser enligt [18 § tredje stycket 4](#) som för varje områdesbehörighet skall vara meritkurser. Förordning (2007:666).

19 § Högskoleverket får meddela föreskrifter om vad betyg utfärdade enligt äldre bestämmelser och betyg från utländsk utbildning skall anses motsvara i förhållande till de krav som anges i [5 § första stycket 1](#) och [2](#). Förordning (2007:666).

Urval - högskoleprovet

20 § För alla högskolor i Sverige skall det finnas ett gemensamt högskoleprov. Högskoleverket svarar för att ta fram provet.

De högskolor som skall använda provet som urvalsgrund skall anordna provet. Det får ske i samverkan mellan högskolorna.

Resultatet av högskoleprovet är giltigt till utgången av det kalenderhalvår som infaller fem år efter provtillfället. Förordning (2006:1053).

21 § Den som vill delta i högskoleprovet skall betala en avgift på 350 kronor i samband med anmälan till provet. Förordning (2006:1053).

22 § Har upphävts genom förordning (2007:644).

Urval - av högskolan bestämda urvalsgrunder

23 § En högskola får, i den utsträckning som anges i [13 §](#), bestämma urvalsgrunder bestående av

1. andra särskilda prov än högskoleprovet,
2. kunskaper, arbetslivserfarenhet eller annan erfarenhet som är särskilt värdefull för den sökta utbildningen, och
3. andra för utbildningen sakliga omständigheter. Förordning (2006:1053).

Tillträde till utbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till andra än nybörjare

Grundläggande behörighet

24 § Grundläggande behörighet till utbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till andra än nybörjare har den som uppfyller kraven på grundläggande behörighet enligt [5](#) och [6 §§](#). Förordning (2007:644).

Särskild behörighet

25 § De krav på särskild behörighet som ställs skall vara helt nödvändiga för att studenten skall kunna tillgodogöra sig utbildningen. Kraven får avse

1. kunskaper från en eller flera kurser i gymnasieskolans nationella eller specialutformade program eller motsvarande kunskaper,
2. kunskaper från en eller flera högskolekurser, och
3. andra villkor som betingas av utbildningen eller är av betydelse för det yrkesområde som utbildningen förbereder för.

Högskolan får bestämma vilka krav enligt [första stycket](#) som skall ställas.
Särskild behörighet har också den som genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.
Förordning (2006: 1053).

Urval

26 § Vid urval skall hänsyn tas till de sökandes meriter.

- Urvalsgrunder är
1. betyg,
 2. resultat från högskoleprovet som avses i [20 §](#),
 3. tidigare utbildning, och
 4. urvalsgrunder som avses i [23 §](#).

Högskolan får bestämma vilka urvalsgrunder enligt [andra stycket](#) som skall användas och vilken platsfördelning som skall göras.

Vid i övrigt likvärdiga meriter får urval också göras enligt vad som anges i [12 § tredje stycket](#).
Förordning (2006: 1053).

27 § En högskola får i enstaka fall göra avsteg från [26 §](#). Detta får dock ske bara om en sökandes meriter inte kan bedömas på lämpligt sätt enligt de urvalsgrunder som anges i [26 §](#) och om sökanden genom tidigare utbildning, arbetslivserfarenhet eller någon annan omständighet har särskilda kunskaper eller annars särskilda förutsättningar för utbildningen. Förordning (2006: 1053).

PLATSFÖRDELNING PÅ GRUNDVAL AV BETYG OCH MERITVÄRDERING AV BETYG

Bilaga 3

I denna bilaga finns det enligt [7 kap. 13 § andra stycket](#) och [18 § första stycket](#) vissa bestämmelser om hur platser ska fördelas vid urval på grundval av betyg och hur betyg ska värderas.

Med betyg från gymnasieskolan avses i denna bilaga även betyg från fristående skolor och riksinternatskolor med motsvarande utbildning samt i fråga om platsfördelning på grundval av betyg i denna bilaga även betyg från Europaskolan (European baccalaureate), utbildning som leder fram till International Baccalaureate, åländsk gymnasieutbildning och gymnasieutbildning vid utländska (internationella) skolor för vilken statsbidrag betalas ut enligt förordningen ([1994:519](#)) om statsbidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar.

Högskoleverket får meddela föreskrifter i övrigt om meritvärdering av betyg från Europaskolan (European baccalaureate), utbildning som leder fram till International Baccalaureate, åländsk gymnasieutbildning eller gymnasieutbildning vid utländska (internationella) skolor för vilken statsbidrag betalas ut enligt förordningen om statsbidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar samt om hur sådana betyg utfärdade efter den 31 december 2002 ska ge meritpoäng.

Platsfördelning på grundval av betyg

1. Vid urval på grundval av betyg enligt [7 kap. 13 § första stycket 1](#) ska platserna fördelas i följande fyra grupper.

Grupp I: sökande med

- betyg från gymnasieskolan, och
- betyg från gymnasial vuxenutbildning, om minst två tredjedelar av gymnasiepoängen avser gymnasial vuxenutbildning.

Grupp II:

- sökande med betyg från gymnasieskolan i kombination med betyg från gymnasial vuxenutbildning eller i kombination med betyg förvärvade genom prövning i gymnasieskolan eller motsvarande skola av den som inte är elev där, om betyg från gymnasial vuxenutbildning eller betyg förvärvade genom prövning i gymnasieskolan eller motsvarande skola tillsammans eller var för sig utgör mindre än två tredjedelar av gymnasiepoängen, och
- sökande med betyg från gymnasieskolan eller gymnasial vuxenutbildning i kombination med intyg enligt förordningen ([2007:432](#)) om behörighetsgivande förutbildning vid universitet och högskolor eller i kombination med dokumenterat studieresultat från folkhögskola.

Grupp III: sökande med betyg från annan utbildning än som anges i grupp I eller grupp II och som motsvarar kraven i [7 kap. 5 § första stycket 1](#) eller [2](#).

Grupp IV: sökande med studieomdöme från folkhögskola.

Platserna ska fördelas i förhållande till antalet behöriga sökande i var och en av följande tre mängder, varvid en sökande räknas endast en gång per mängd.

Mängd i: sökande i grupp I eller grupp II

Mängd ii: sökande i grupp III

Mängd iii: sökande i grupp IV

2. Sedan platserna har fördelats i respektive mängd ska platserna i mängd i fördelas i förhållande till antalet behöriga sökande i grupp I respektive i grupp II. Därefter ska antalet platser i grupp II reduceras med en tredjedel. Denna andel ska tillföras grupp I.

Meritvärdering av betyg

3. Meritvärdering ska ske i två steg. Först meritvärderas de betyg som den sökande åberopar för behörighet. Därefter ska poäng för meritkurser läggas till.

Sökande med slutbetyg från ett fullständigt nationellt eller specialutformat program i gymnasieskolan

Siffervärde

4. Betygen som ingår i ett fullständigt program från gymnasieskolan ska ges följande siffervärden:

Icke godkänt (IG)	0
Godkänt (G)	10
Väl godkänt (VG)	15
Mycket väl godkänt (MVG)	20

Betygsvärde

5. Siffervärdet för varje betyg i en kurs eller ett projektarbete ska multipliceras med det antal gymnasiepoäng som det betyget omfattar, varvid ett betygsvärde fås.

Vid uträkning av ett betygsvärde ska betyg i en kurs som ingår i ett fullständigt program i gymnasieskolan ersättas av ett betyg som den sökande har i samma eller motsvarande kurs, om sistnämnda betyg är högre och omfattar samma antal gymnasiepoäng.

Sammanlagt betygsvärde och jämförelsetal

6. Det sammanlagda betygsvärdet för alla betyg som ingår i ett fullständigt program från gymnasieskolan ska divideras med 2 500, varvid ett jämförelsetal fås.

Jämförelsetalet ska anges med två decimaler.

Betyg i behörighetskurser

7. Betyg i behörighetskurser som avses i 7 kap. 9 § och som inte ingår i ett fullständigt program från gymnasieskolan ska meritvärderas enligt 4 och 5. Det sammanlagda betygsvärdet ska, för att få jämförelsetalet i stället för vad som anges i 6, divideras med det samlade antal gymnasiepoäng som har meritvärderats.

Betyg som inte avser behörighetskurser och som inte ingår i ett fullständigt program ska inte meritvärderas enligt 4 och 5.

Meritpoäng

8. Sedan jämförelsetalet har räknats ut ska betyg i sådana meritkurser som anges i 7 kap. 18 § tillgodoräknas som meritpoäng.

Högst får två och en halv (2,5) meritpoäng adderas till jämförelsetalet, varav högst en (1,0) meritpoäng får avse områdeskurser enligt j och k.

Betyg i meritkurser ger meritpoäng enligt följande:

- lägst betyget Godkänt i Moderna språk, steg 3, ger en halv (0,5) meritpoäng,
- lägst betyget Godkänt i Moderna språk, steg 4, ger en halv (0,5) meritpoäng, om den sökande kan få meritpoäng enligt a,
- lägst betyget Godkänt i Moderna språk, steg 4, ger en (1,0) meritpoäng, om den sökande inte kan få meritpoäng enligt a eller b,
- lägst betyget Godkänt i Moderna språk, steg 5, ger en halv (0,5) meritpoäng, om den sökande kan få meritpoäng enligt b eller c,
- lägst betyget Godkänt i Moderna språk, steg 2, i ytterligare ett språk ger en halv (0,5) meritpoäng, om den sökande kan få meritpoäng enligt b eller c och inte redan har fått meritpoäng enligt d eller e,
- lägst betyget Godkänt i Engelska B ger en halv (0,5) meritpoäng,
- lägst betyget Godkänt i Engelska C ger en halv (0,5) meritpoäng,
- lägst betyget Godkänt i en kurs i ämnet matematik på kursnivån över den kursnivån som krävs för särskild behörighet enligt 7 kap. 8–11 §§ eller, om sådant krav inte har ställts, kursnivån över vad som enligt 7 kap. 5 § krävs för grundläggande behörighet ger en halv (0,5) meritpoäng,
- lägst betyget Godkänt i en kurs i ämnet matematik på kursnivån över vad som anges i h ger en halv (0,5) meritpoäng,
- lägst betyget Godkänt i en områdeskurs som omfattar minst 100 gymnasiepoäng och som ingår i

områdesbehörigheten ger en halv (0,5) meritpoäng,

k) lägst betyget Godkänt i en områdeskurs som omfattar 50 gymnasiepoäng och som ingår i områdesbehörigheten ger en fjärdedels (0,25) meritpoäng, om den sökande inte redan har fått en halv (0,5) meritpoäng enligt k.

Högskoleverket får meddela föreskrifter om hur betyg utfärdade för den som har påbörjat gymnasial utbildning enligt de kursplaner som infördes hösten 2000 ska ge meritpoäng.

Sökande med slutbetyg från gymnasial vuxenutbildning

9. Det som anges i 4, 5, 7 och 8 gäller också sökande med slutbetyg från gymnasial vuxenutbildning.

För att få ett jämförelsetal ska det sammanlagda betygsvärdet divideras med det antal gymnasiepoäng som ingår i slutbetyget, dock med lägst 2 350.

Högskoleverket får meddela föreskrifter om hur betyg utfärdade för den som har påbörjat gymnasial vuxenutbildning enligt de kursplaner som infördes den 1 juli 2001 ska ge meritpoäng. Förordning (2009: 1519).